

سبدگردان سورنا

Surena Asset Management

بررسی و تحلیل صنعت تایر

خرداد ماه ۱۴۰۱

صنعت تایر در یک نگاه

مواد اولیه صنعت تایر از جمله کائوچوی مصنوعی، دوده و سیم‌های فولادی به قیمت نفت وابسته است و از صنایع پایین‌دستی صنعت پتروشیمی به حساب می‌آید. قیمت‌گذاری محصولات این صنعت در ایران توسط **سازمان حمایت از مصرف‌کننده** انجام می‌شود. در صورت عدم افزایش نرخ به‌موقع و متناسب با بهای مواد اولیه، صنعت دچار چالش خواهد شد.

واردات و صادرات تایر در سال‌های اخیر با نوسانات قانونی روبه‌رو بود؛ اما از ۱۵ مرداد سال ۱۴۰۰ واردات ممنوع شد و یک ماه بعد از آن، مجوز صادرات ۳۰٪ از محصولات تولیدکنندگان تایرهای کشاورزی، راهسازی و صنعتی و ۱۰٪ از محصولات تولیدکنندگان سواری صادر شد.

نرخ صادراتی تایر ایران به ازای هر کیلوگرم ۲.۵ دلار است. این در حالیست که ارزان‌ترین تایر وارداتی ۳.۵ دلار و تولیدات شرکت‌های معروف بین‌المللی ۶ دلار است. هزینه حمل محصولات این صنعت به ازای هر کیلو ۸۵۰ تومان است. همچنین، تایر در ایران به‌طور متوسط با نرخ هر کیلوگرم ۱,۹۵ دلار معامله می‌شود.

مقدار تولید تایر در سال ۱۴۰۰ بیانگر کاهش نسبی مجموع تولید تیرسازان ایرانی است. در سال ۱۴۰۰ بیش از ۲۴ میلیون حلقه تایر به تولید رسیده که نسبت به سال ۱۳۹۹، **کاهش ۴ درصدی** داشته است. به لحاظ وزن نیز در سال ۱۴۰۰، مجموعاً ۲۵۹ هزار تن در ایران تولید شده که نسبت به سال ۱۳۹۹، افت ۵ درصدی دارد. **نیاز داخلی تایر ۳۵۰ هزار تن** است که سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ تولیدات این صنعت را ۹۶۰ هزار تن برآورد کرده است.

تأمین ۶۰ درصد از مواد اولیه این صنعت از طریق تولیدات داخلی انجام می‌شود؛ در مقابل کائوچوی طبیعی کاملاً وارداتی و کائوچوی مصنوعی، مواد شیمیایی و استیل کورد داخلی و وارداتی است. در **گزارش‌های سالیانه شرکت‌ها** تاثیر منفی افزایش نرخ مواد اولیه روی سود تمامی شرکت‌ها محسوس است. فروش این شرکت‌ها به اندازه افزایش بهای تمام‌شده نبوده و سودآوری شرکت‌ها را کاهش داده است.

مروری بر نکات شرکت‌های برتر صنعت

پکرمان

تنها تولیدکننده لاستیک‌های رادیال باری در ایران «مجموعه بارز» است. تایر رادیال ۶۲٪ از فروش آن، بایاس ۳۱٪، تیوب حدود ۵٪ و نوار کم‌تر از یک درصد را شامل می‌شود. پکرمان دارای زیرمجموعه‌های بارز کردستان، لاستیک سیرجان، سامان بارز، بارز ترابر کرمان و بارز لرستان است. این شرکت پیشرو در صنعت، طرح‌های توسعه پروژه تولید لاستیک بارز لرستان و پروژه استیل کورد لاستیک سیرجان و تولید ۱۹۰ هزار تن (بیش از ۲۰۰٪ از تولید سال ۱۴۰۰) تا پایان ۱۴۰۴ را در برنامه دارد.

پتایر

بیش از ۶۱٪ از تولیدات شرکت «ایران تایر» را تایر رادیال سیمی، ۳۸٪ آن را تایر بایاس و کم‌تر از یک درصد آن را نوار تشکیل می‌دهد. این شرکت طرح توسعه انتقال محل کارخانه از تهران به مهدی‌شهر سمنان طی ۳ فاز را در دست اجرا دارد که فاز اول آن تا پایان ۱۴۰۰، ۲۲٪ پیشرفت فیزیکی داشته است. در فاز اول و پس از بهره‌برداری در پایان ۱۴۰۲، ۲۵ هزار تن از ظرفیت تولید تایر رادیال سبک به سمنان منتقل خواهد شد. فاز دوم انتقال ظرفیت ۱۵ هزار تن رادیال سواری و فاز سوم انتقال ظرفیت ۲۰ هزار تن انواع تایرهای رادیال سنگین خواهد بود. پتایر در اردیبهشت ۱۴۰۱ و برای تکمیل پروژه انتقال کارخانه به سمنان، افزایش سرمایه ۱۳۰ میلیارد تومان از محل سود انباشته داده است.

تولید سال ۱۴۰۰ شرکت از نظر تعداد حلقه نسبت به سال قبل افزایش داشته اما به دلیل تولید تایرهای سبک بایاس مقدار کم‌تری مواد نسبت به سال قبل مصرف شده است. افزایش ۱۰۰ درصدی در نرخ مصرف مواد اولیه باعث افزایش مبلغ مصرف مواد در بهای تمام‌شده شده که این موضوع با توجه به عدم افزایش نرخ فروش محصولات باعث افزایش ضریب بهای تمام‌شده به فروش و به تبع، کاهش سودآوری شده است.

ایران تایر فاقد هرگونه انباشت محصول تولیدی است و برای سال ۱۴۰۱، صد درصد ظرفیت و ۲۷ هزار تن تولید را پیش‌بینی می‌کند.

پکویر

تولیدات اصلی «کویر تایر» که بزرگ‌ترین واحد صنعتی استان خراسان جنوبی است، بیش از ۹۹٪ به تایر رادیال اختصاص دارد. این شرکت طرح توسعه بهره‌برداری از شرکت کویر استیل بیرجند را در دست اجرا دارد که ۹۷٪ پیشرفت فیزیکی داشته و در سال جاری به بهره‌برداری می‌رسد. بهره‌برداری از این طرح ۱۵ هزار تن ظرفیت سیم استیل کورد و ۵۰ هزار تن تایر ماشین‌های معدنی، کشاورزی و باری به ظرفیت شرکت اضافه می‌کند.

این شرکت که سال مالی‌اش آذر ماه است، برنامه تولید ۳۵ هزار تن در سال مالی ۱۴۰۱ را بودجه کرده. با توجه به گزارش‌های ماهیانه تا پایان اردیبهشت‌ماه ۱۳ هزار و ۵۶۲ تن تولید داشته که به نظر می‌رسد اگر روند تولید به همین شکل پیشرفت داشته باشد، می‌تواند به میزان اعلامی برسد. البته نسبت به ریسک قطعی برق در تابستان نباید بی‌توجه بود.

نتیجه‌گیری

این صنعت با ارزش بازار ۱۳,۸ هزار میلیارد تومانی در پایان هفته سوم خرداد ۱۴۰۱، سهم ۰,۲ درصدی از کل بازار را داراست. تایرسازها میانگین حدود ۱۰٪ از فروش خود را به دستمزد اختصاص می‌دهند. نسبت قیمت به درآمد گذشته‌نگر صنعت تایر ۱۱,۵ و P/E تحلیلی آن ۶,۵ است.

با توجه به نیاز سالانه ۳۵۰ هزار تنی داخلی و کمبود عرضه و آزادسازی صادرات قسمتی از تولیدات، تایرسازها را برای سرمایه‌گذاری جذاب کرده است.

از سوی دیگر، افزایش نرخ در این صنعت امری حیاتی است و انتظار اعطای مجوز افزایش نرخ بیش‌تر از ۳۰٪، که به تازگی به برخی نمادهای تایرساز اعطا شده است را داریم. سبدگردان «سورنا» در حال حاضر در این صنعت موقعیت خرید یا فروشی ندارد و همچنان در حال بررسی گزینه‌های مناسب در این صنعت هستیم.

بازدهی بازاری این صنعت از ابتدای ۱۴۰۱، حدود ۶٪ بوده؛ درحالی‌که شاخص کل بورس تهران بیش از ۹٪ رشد داشته است. نسبت قیمت به فروش جذاب و افزایش نرخ که بازار در انتظار آن است، احتمالاً می‌تواند عقب‌افتادگی این صنعت از رشد شاخص کل را جبران کند.

نام شرکت	P/E Forward	P/S	EV/S
پتایر	۷.۶۵	۰.۷۶	۱.۳۲
پکویر	۴.۲۸	۰.۸۹	۱.۱۲
پکرمان	۶.۵۹	۱.۲۰	۰.۸۴
پیزد	۵.۴۵	۰.۷۹	۱.۲۶
پاسا	۶.۲۵	۰.۹	۱.۱۱